

KOMENDANT
BIEZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasza Gorzechowskiego
w Przemyślu
ul. Adama Mickiewicza 34
37-700 Przemyśl
BI-NK/525/116
2016-06-03

Przemyśl, dnia 02. czerwca 2016r.

Egzemplarz nr 2..

Pan ppłk SG Aleksander KOPEK

**KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Lubaczowie**

Wystąpienie pokontrolne z kontroli planowej w trybie zwykłym

I. Jednostka kontrolowana:

Placówka Straży Granicznej kat. II w Lubaczowie, 37 – 625 Krowica Sama¹

II. Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:

– ppłk SG Aleksander KOPEK

III. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

- chor. sztab. SG Małgorzata STRZYŻ – kierownik zespołu – starszy specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego BiOSG, upoważnienie nr 7/1/2016 z dnia 27 kwietnia 2016r.,
- kpt. SG Anna ZYBIŃSKA – starszy specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego BiOSG, upoważnienie nr 7/2/2016 z dnia 27 kwietnia 2016r.

IV. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach 27 – 29 kwietnia 2016r.

V. Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

W toku realizacji kontroli nt. *Prowadzenie postępowań w trybie art. 308 kodeksu postępowania karnego*, zbadaniu i ocenie poddane zostały następujące zagadnienia:

- sposób realizacji i dokumentowania czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy w trybie art. 308 kpk,
- nadzór służbowy nad wykonywaniem przez funkcjonariuszy czynności w trybie art. 308 kpk.

Okres objęty kontrolą od 01.07.2015r. do 31.03.2016r.

VI. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych.

Podstawą do dokonania ustaleń były materiały źródłowe w postaci teczek akt kontrolnych zgromadzonych w ramach realizacji czynności w trybie art. 308 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)². Na podstawie informacji uzyskanej z placówki ustalono, że w okresie objętym kontrolą prowadzonych było 12 czynności w trybie art. 308 kpk. Ponadto sprawdzono sposób realizacji nadzoru służbowego nad wykonywaniem przez funkcjonariuszy placówki powyższych czynności.

Kontroli poddano wszystkie akta kontrolne z czynności w trybie art. 308 kpk. Ustalono, że w placówce w uzgodnieniu z Komendą Powiatową Policji w Lubaczowie oraz Prokuraturą Rejonową w Lubaczowie przyjęto tryb postępowania w przypadku ujawnienia przez funkcjonariuszy PSG w Lubaczowie lub PSG w Horyńcu Zdroju czynu zabronionego nie będącego we właściwości Straży Granicznej. Zgodnie z powyższym funkcjonariusz, który czyn

¹ zwana dalej placówką

² zwana dalej kpk

ujawnił, samodzielnie lub przy współdziałaniu jednego z wyznaczonych funkcjonariuszy placówki (w tym z Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego Grupy Granicznej albo Grupy ds. Cudzoziemców), sporządza niezbędną dokumentację procesową. Kierownik Zmiany placówki zawiadamia o zaistniałym zdarzeniu Komendę Powiatową Policji w Lubaczowie, informując o konieczności przybycia na teren drogowego przejścia granicznego w Budomierzu. Sporządzona dokumentacja wraz z zabezpieczonymi dowodami rzeczowymi przekazywana jest za pokwitowaniem przybyłym na teren ww. przejścia granicznego funkcjonariuszom Policji.

Czynności kontrolne zrealizowano w ramach kontroli wykonywania zadań, stosując kryteria legalności, rzetelności i celowości. Przyjęto, że progiem istotności kształtującym ocenę pozytywną będzie stwierdzenie błędów natury formalnej w obszarze wykonywania zadań do 10% oraz ujawnienie błędów natury formalnej w przyjętych rozwiązaniach organizacyjno – funkcjonalnych poniżej 20%.

Do oceny przedmiotu objętego kontrolą przyjęto czterostopniową skalę ocen, tj.: ocena pozytywna, ocena pozytywna z uchybieniami, ocena pozytywna z nieprawidłowościami, ocena negatywna.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych, realizację zadania objętego kontrolą w placówce ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**. Na powyższą ocenę składają się oceny cząstkowe z poszczególnych obszarów objętych kontrolą, przy uwzględnieniu progu istotności.

1. Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się dokumentowanie czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy w trybie art. 308 kpk, w oparciu o kryteria legalności, rzetelności i celowości.

W wyniku analizy akt kontrolnych stwierdzono, że wszystkie czynności realizowane w trybie art. 308 kpk dokumentowane były w odpowiedniej formie i zostały zarejestrowane w bazie EWIDA (akta kontroli, dowód nr 18 str. 59 – 95).

Zawartość sporządzonych z przeprowadzonych czynności protokołów była zgodna z przepisami w tym zakresie, w szczególności z art. 148, 150, 154 i 325h kpk, jak również § 22 ust. 2 Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 22 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 27 czerwca 2003r. w sprawie określenia zasad nadzoru służbowego nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną oraz wprowadzenia Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną (Dz. Urz. z 2003 r. Nr 2 poz. 21, z późn. zm.)³. Niemniej stwierdzono następujące uchybienia w zakresie rzetelności sporządzania protokołów, tj.:

- RSD 390/2016/4 – w Protokole zatrzymania rzeczy w części dot. dobrowolnego wydania rzeczy, które są wpisane w dalszej części protokołu wskazano, że Spis i opis rzeczy zawiera poz. 1 – 12, podczas gdy faktycznie zawierał poz. 1-13,
- RSD 363/2016/4 – w Protokole zatrzymania rzeczy brak oświadczenia ob. Ukrainy co do pochodzenia rzeczy ujętej w Spisie i opisie rzeczy,
- RSD 1255/2015/4 – w Protokole zatrzymania rzeczy w miejscu przeznaczonym na imię i nazwisko osoby od której rzecz zatrzymano brak jest danych osoby od której rzecz zatrzymano i jej oświadczenia co do pochodzenia zatrzymanego pojazdu, brak jest również wpisu daty odbioru pokwitowania zabranych rzeczy,
- RSD 55/2016/4 – w Protokole zatrzymania rzeczy, przy pouczeniu o prawie do zgłoszenia żądania doręczenia postanowienie w przedmiocie zatwierdzenia zatrzymania rzeczy brak wskazania danych osoby, od której rzeczy odebrano (akta kontroli, dowód nr 18 str. 59 – 95).

W protokołach z przeprowadzonych czynności nie dokonywano skreśleń oraz poprawek i uzupełnień niezgodnie z wymogami określonymi w art. 151 kpk oraz § 28 ust. 2-4 Instrukcji. W ww. protokołach nie dokonywano również przerobienia, podrobienia lub niszczenia pierwotnego tekstu. Stwierdzono jednak, że w Wykazie dowodów rzeczowych do RSD

³ zwana dalej Instrukcją w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną

1341/2015/4 dokonano poprawienia poprzez przekreślenie tekstu pierwotnego niebieskim długopisem i naniesienie nowego tekstu, co jest niezgodne § 15 ust. 2 Instrukcji Kancelaryjnej stanowiącej załącznik do *Decyzji Nr 59 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lutego 2010r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej*⁴, który stanowi, że zmiany w zapisach dokonuje się czerwonym atramentem lub tuszem (akta kontroli, dowód nr 18 str. 59 – 95).

W 11 czynnościach prowadzonych w trybie art. 308 kpk, notatki urzędowe zawierały wyłącznie źródło informacji o dowodzie lub o czynności wykonywanej przez sporządzającego notatkę oraz elementy określone w § 29 ust. 2 Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną. Natomiast w 1 czynnościach, tj. RSD 1780/2015/4 notatka urzędowa znajdująca się w aktach zawierała wyłącznie informację dot. zdarzenia związanego z ujawnieniem przedmiotu wskazanego w jednej (Lp. 26) z dwudziestu sześciu pozycji *Spisu i opisu rzeczy zabezpieczonych na Protokół przeszukania do RSD 1779/2015/4* (którego kopia znajdowała się w aktach ww. czynności). Jednocześnie do akt RSD 1780/2015/4 załączono *Wykaz dowodów rzeczowych* zawierający tylko jedną pozycję (tożsamą z Lp. 26 ww. protokołu przeszukania). Akta kontrolne RSD 1780/2015/4 nie zawierały żadnej adnotacji świadczącej, że w powyższej sprawie toczyło się inne postępowanie. W związku z powyższym zwrócono się do Komendanta placówki o wyjaśnienie toku powyższego postępowania. Z wyjaśnień wynika, że w dniu 09.11.2015 r. funkcjonariusze placówki wykonywali czynności służbowe, w trakcie których doszło do czynnej napaści przy użyciu pręta metalowego na funkcjonariuszy dokonujących przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych. W trakcie przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych ujawniono wyroby akcyzowe. Skontaktowano się z prokuratorem nadzorującym, którego poinformowano, że pręt metalowy również został zabezpieczony na protokół przeszukania posesji do RSD 1779/2015/4. Czynność przeszukania w ramach RSD 1779/2015/4 została zatwierdzona przez prokuratora nadzorującego poprzez wydanie postanowienia o zatwierdzeniu przeszukania. Zgodnie z decyzją prokuratora nadzorującego materiały dotyczące czynnej napaści na funkcjonariuszy SG w formie kserokopii protokołu przeszukania, spisu i opisu rzeczy oraz dowodem rzeczowym w postaci metalowego pręta zarejestrowano pod numerem RSD 1780/2015/4 i przekazano funkcjonariuszom KPP w Lubaczowie celem dalszego prowadzenia. Postępowanie RSD 1779/2015/4 dotyczące przechowywania wyrobów akcyzowych zakończono w dniu 03.12.2015r. kierując akt oskarżenia do Sądu Rejonowego w Lubaczowie, który w dniu 05.02.2016 r. wydał wyrok nakazowy. Postępowanie dotyczące czynnej napaści przez ob. RP na funkcjonariuszy SG zostało zakończone w dniu 09.02.2016r. przez Sąd Rejonowy w Lubaczowie wyrokiem skazującym (akta kontroli, dowód nr 18 str. 59 – 95, dowód nr 19 str. 96 – 99).

Powyższe wyjaśnienia zasługują na uwzględnienie, niemniej takie działanie stanowi odstępstwo od stanu pożądanego i narusza kryterium legalności i rzetelności, stanowiąc **nieprawidłowość**. Niemniej powyższe naruszenie nie spowodowało negatywnych następstw dla podejmowanych czynności i nie miało charakteru powtarzalnego. Za powyższe odpowiedzialność ponosi funkcjonariusz prowadzący czynności w trybie art. 308 kpk, a z tytułu nadzoru Komendanta placówki, zastępca Komendanta placówki oraz Kierownik Zespołu ds. Przepięstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno - Śledczej placówki.

2. Pozytywnie ocenia się realizację czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy w trybie art. 308 kpk, w oparciu o kryteria legalności, rzetelności i celowości

We wszystkich analizowanych postępowaniach, przy podejmowaniu czynności w niezbędnym zakresie spełnione były przesłanki z art. 308 kpk. Działania w trybie art. 308 kpk podjęte przez funkcjonariuszy placówki pozwoliły zabezpieczyć ślady i dowody przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem. Materiały ze wszystkich akt poddanych kontroli przekazane zostały zgodnie z przepisami właściwym instytucjom i służbom w celu dalszego prowadzenia (akta kontroli, dowód nr 18 str. 59 – 95).

⁴ zwana dalej Instrukcją kancelaryjną

3. Pozytywnie z uchybieniami ocenia się legalność, rzetelność i celowość prowadzonego nadzoru.

W placówce dokonano podziału kompetencyjnego pomiędzy osoby funkcyjne, poprzez zamieszczenie odpowiednich zapisów w wewnętrznym podziale zadań i szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień. W toku kontroli dokonano przeglądu szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień Komendanta placówki, zastępcy Komendanta placówki, kierownika Grupy Operacyjno – Śledczej placówki oraz kierownika Zespołu ds. Przestępstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno – Śledczej placówki. Ustalono, że

- do obowiązków Komendanta placówki należy między innymi prowadzenie nadzoru służbowego nad czynnościami dochodzeniowo – śledczymi realizowanymi przez podległych funkcjonariuszy,
- do obowiązków zastępcy Komendanta placówki należy między innymi bezpośredni nadzór i kontrola nad realizacją zadań operacyjno – rozpoznawczych i dochodzeniowo – śledczych przez funkcjonariuszy GOŚ,
- do obowiązków kierownika Grupy Operacyjno – Śledczej placówki należy między innymi bezpośredni nadzór i kontrola nad realizacją zadań dochodzeniowo – śledczych wykonywanych przez funkcjonariuszy Grupy Operacyjno – Śledczej,
- do obowiązków kierownika Zespołu ds. Przestępstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno - Śledczej placówki należy między innymi nadzór nad wszczynaniem i prowadzeniem postępowań przygotowawczych, postępowań w sprawach o wykroczenia będących w zakresie właściwości SG zaistniałych w zasięgu terytorialnym PSG w Lubaczowie oraz PSG w Horyńcu – Zdroju (akta kontroli, dowód nr 17 str. 57 – 58).

Stwierdzono, że w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień kierownika Zespołu ds. Przestępstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno – Śledczej placówki, brak jest zapisu dotyczącego sprawowania nadzoru nad prowadzeniem przez funkcjonariuszy zespołu czynności procesowych w niezbędnym zakresie w trybie art. 308 kpk (jest to zadanie przypisane ww. zespołowi). Ponadto funkcjonariusz pełniący obowiązki kierownika ww. zespołu, z zakresem obowiązków zapoznał się dnia 30.07.2015r., podczas gdy obowiązki zostały mu powierzone od dnia 01.07.2015r. W związku z powyższym zwrócono się do Komendanta placówki o wyjaśnienie powyższego. Z informacji przekazanej przez Komendanta placówki wynika, że:

- w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień kierownika Zespołu ds. Przestępstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno – Śledczej placówki, omyłkowo zawarto stwierdzenie „...będących w zakresie właściwości SG...”; formułując powyższy zapis chodziło o wszczynanie i prowadzenie wszystkich postępowań w placówce; powyższe należy traktować w aspekcie omyłki pisarskiej – jednocześnie w dniu 29.04.2016r. został sporządzony nowy szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień dla kierownika Zespołu ds. Przestępstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno – Śledczej, w którym zawarto zapis dotyczący nadzoru między innymi nad realizacją czynności procesowych w niezbędnym zakresie;
- zapoznanie się kierownika Zespołu ds. Przestępstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno – Śledczej placówki ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień dopiero w dniu 30.07.2015r., wynikało z faktu, że w dniach 03-26.07.2015r. przebywał on na urlopie wypoczynkowym oraz odbierał wolne na wypracowane godziny nadliczbowe, a w dniach 27-29.07.2015r. pełnił służbę w terenie w godzinach nocnych – dzień 30.07.2015r. był pierwszym dniem kiedy ww. funkcjonariusz realizował czynności administracyjne w godzinach 07.00-15.00 (akta kontroli, dowód nr 17 str. 57 – 58, dowód nr 19 str. 96 – 99).

Powyższe wyjaśnienia zasługują na uwzględnienie. Brak w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień kierownika Zespołu ds. Przestępstw i Wykroczeń Grupy Operacyjno – Śledczej zapisu dot. sprawowania nadzoru nad prowadzeniem przez funkcjonariuszy zespołu czynności procesowych w niezbędnym zakresie (podczas gdy jest to zadanie przypisane ww. zespołowi w Wewnętrznym Podziale Zadań placówki), stanowi uchybienie natury formalnej. Powyższe nie wywołało skutku dla kontrolowanej działalności i zostało skorygowane w czasie trwania kontroli.

Poddana kontroli dokumentacja zawierała zapisy osób funkcyjnych świadczące o wykonaniu czynności w ramach nadzoru, a informacje naniesione przez osobę nadzorującą prowadzone czynności określały dalszy tryb procedowania. Jednocześnie w trzech przypadkach

(RSD 1087/2015/4, RSD 55/2016/4, RSD 48/2016/4) stwierdzono, że nadzorujący postępowanie zawarł wpis dalszego toku prowadzenia postępowania zgodnie z zakresem określonym w kpk i Instrukcją w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną, który był nieaktualny gdyż materiały z przeprowadzonych czynności zostały już przekazane właściwym organom do dalszego prowadzenia. Ponadto w jednym przypadku (RSD 1780/2015/4) w karcie nadzoru w miejscu dotyczącym określenia i kwalifikacji prawnej czynu będącego przedmiotem postępowania, wskazano niewłaściwą kwalifikację prawną czynu, tj. „art. 291 § 1 kk”, podczas, gdy czynności dotyczyły czynu określonego w art. 13 § 1 kk w zw. z art. 223 § 1 kk (akta kontroli, dowód nr 18 str. 59 – 95).

Powyższe uchybienie stanowi odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze formalnym w zakresie kryterium celowości i rzetelności, nie powodujące negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności.

W trakcie czynności kontrolnych nie ujawniono nieprawidłowości wymagających informowania kierownika kontrolowanego podmiotu w celu niezwłocznego podjęcia działań zaradczych.

VII. Zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej:

1. Dokumentację z czynności realizowanych w trybie art. 308 kpk sporządzać w sposób rzetelny, a skreśleń, poprawek i uzupełnień dokonywać zgodnie z wymogami Instrukcji kancelaryjnej.
2. W notatkach urzędowych sporządzanych na okoliczność czynności przeprowadzonych w trybie art. 308 kpk zawierać wszystkie elementy określone w § 29 Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną.
3. Nadzór nad prowadzeniem czynności w trybie art. 308 kpk prowadzić w sposób systematyczny, a w karcie nadzoru nad postępowaniem dokonywać zapisów dot. dalszego trybu procedowania adekwatnie do aktualnego na dzień dokonania wpisu etapu postępowania.

VIII. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce Kontroli Placówki SG w Lubaczowie (RWD Nr 63 poz. 31/13) na karcie 24, poz. 1.

IX. Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) **wyznaczam termin 30 dni** od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego na przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Powyższa informację należy przekazać Komendantowi BiOSG za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego.

**KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ**

Przedstawił do podpisu:

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI I AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
ppłk SG Mariusz WRÓBEL

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Józefa Kosińskiego
ppłk SG dr Piotr PATLA

Wykonano w 2 egzemplarzach.

Egz. nr 1 – Komendant PSG w Lubaczowie

Egz. nr 2 – a/a

Sporz./Wyk.: zespół kontrolny (tel. IP 6652365)

Dnia 02.06.2016r.

